

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 15/06-36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. januára 2006 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. V. K., V., zastúpenej advokátom Mgr. P. L., B., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 44 Cb 82/97 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. V. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. decembra 2004 doručená (19. januára 2005 a 25. júla 2005) doplnená sťažnosť Ing. V. K., V. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie jej základného práva na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“); základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, základného práva na

prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a základného práva vlastníť a pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 44 Cb 82/97 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľka podala 30. septembra 1997 krajskému súdu „*návrh na vyslovenie neplatnosti uznesení valného zhromaždenia*“ proti spoločnosti F., s. r. o., so sídlom vo V. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 44 Cb 82/97 a bola pridelená senátu, ktorej predsedala JUDr. P. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla chronológiu sporu od roku 1997 do konca roku 2004, pričom predovšetkým poukázala na to, že v napadnutom konaní dochádzalo k zbytočným prietáhom, a preto sa opakovane obrátila na súd žiadosťami a urgenciami vo veci urýchlenia tohto konania a vyčerpala aj právne prostriedky nápravy podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov, ale nevedlo to k náprave napriek tomu, že sa obrátila aj na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Napokon podala ústavnú sťažnosť, v dôsledku ktorej ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 234/03 z 24. februára 2004 vyslovil porušenie jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní, prikázal krajskému súdu konať vo veci bez zbytočných prietáhov a priznal jej aj primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov právneho zastúpenia. Ani po tomto rozhodnutí ústavného súdu však krajský súd podľa tvrdenia sťažovateľky nekonal bez zbytočných prietáhov a napriek tomu, že namietala aj porušenie ústavného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi, „*vedenie súdu však namietanie porušenia tohto ústavného práva nikdy nepostúpilo Najvyššiemu súdu SR, ktorý bol povinný o ňom rozhodnúť*“. Podľa sťažovateľky napadnuté konanie bolo vedené tak, že krajský súd „*nedodržiavaním rôznych zákonných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, Ústavy SR, Zákona o sudcoch, Zákona o kárnej zodpovednosti sudcov jednoznačne poškodzoval práva navrhovateľky a vychádzal tým v ústrety záujmom odporcu*“. Napadnuté konanie bolo uznesením krajského súdu z 2. septembra 2004 č. k. 44 Cb 82/97-280 zastavené, podľa sťažovateľky však

v tomto konaní došlo k porušeniu ňou označených základných práv a slobôd z nasledovných dôvodov:

2. 1. K námietkam pre porušenie „ústavného práva na súdnu ochranu a na prerokovanie veci na nestrannom a nezávislom súde a práva na spravodlivé prejednanie veci nestranným a nezávislým súdom, odopretie práva na súdnu ochranu“ sťažovateľka uviedla nasledovné:

«Krajský súd v Bratislave vo veci Návrhu o vyslovenie neplatnosti uznesení valného zhromaždenia vedenej na tomto súde pod sp. zn. 44 Cb 82/97 konal spôsobom, ktorý odporuje intenciam Ústavy SR článok 46, ods. (1), ďalej Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd článok 6 ods. (1) a Listine základných práv a slobôd článok 36 ods. (1). (...)

Vedenie Krajského súdu v Bratislave nepridelilo vec po odchode zákonnej sudkyne JUDr. P. ďalšiemu zákonnému sudcovi. Vo svojom liste zo dňa 2. 7. 2002, ktorý je odpoveďou na sťažnosť na prietahy v konaní zo dňa 20. 5. 2002, predsedníčka súdu uviedla: „Dňa 4. 2. 1998 úpravou sudkyne bol spis daný do poradia, nakoľko v tom čase bol na Krajskom súde v Bratislave veľmi vysoký nápad vecí a veľmi vysoký stav nevybavených vecí v obchodnej agende“.

A ďalej uviedla, že až: „Rozvrhom práce pre tunajší súd na rok 2001 vec bola pridelená do senátu JUDr. H. H. (...)“. Tri roky spis nebol pridelený žiadnemu zákonnému sudcovi. Vedenie súdu tým vyšlo v ústrety odporcovi, ktorému zbytočné prietahy v konaní vyhovovali. Súd tým porušil Ústavu SR. (...)

Súd na v poradí druhom pojednávaní dňa 9. 5. 2002 - po piatich rokoch od podania návrhu - neprimerane toleroval neprítomnosť právnej zástupkyne odporcu z dôvodu kolízie pojednávaní na inom súde, kde sa ako advokát advokátskej kancelárie mala táto zúčastniť. Pritom ako advokátka advokátskej kancelárie sa mohla nechať zastúpiť hociktorým iným advokátom z tejto kancelárie (§ 25 odst. 3 Občianskeho súdneho poriadku). Súd vyšiel v ústrety záujmom odporcu, ktorému zbytočné prietahy v konaní vyhovovali a porušil tým §§ 6 a 100 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej iba OSP).

(...) Na pojednávaní dňa 9. 5. 2002 zástupca navrhovateľky spochybnil plnú moc

právnej zástupkyne odporcu zo dňa 8. 12. 1997, pretože bola podpísaná inžinierom Niku ako konateľom spoločnosti, ktorý v tom čase (8. 12. 1997) už 5 mesiacov nebol konateľom spoločnosti. Súd mal o tom nepochybne vedomosť, pretože jedným z uznesení valného zhromaždenia konaného dňa 1. 7. 1997, ktoré boli predmetom sporu 44 Cb 82/97, bolo aj uznesenie, ktorým menovaný Ing. N. bol odvolaný z funkcie konateľa. Súd prijal na tomto pojednávaní uznesenie, že „... vyžiada od odporcu riadne splnomocnenie pre právneho zástupcu podpísané konateľom, ktorý bol štatutárnym orgánom v čase udelenia plnej moci, t. j. 8. 12. 1997“. Súd toto uznesenie nikdy neskontroloval, nevykonal a nikdy žiadne „riadne splnomocnenie“ od odporcu nebolo súdu doručené. Súd tak umožnil absurdný „právny“ stav, kedy odporcu zastupoval *de iure* i *de facto* nesplnomocnený právny zástupca. Súd tým porušil ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku: §§ 6, 100, 114, 115, 117. (...)

Súd odročil pojednávanie dňa 9. 5. 2002 na neurčito, čím porušil ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku §§ 6 a 100. Súd tým vyšiel v ústrety záujmom odporcu, ktorému zbytočné prieťahy v konaní vyhovovali. Neexistovala právne závažná skutočnosť pre odročenie pojednávania podľa § 119. (...)

Dňa 18. 6. 2003 zaslala právna zástupkyňa odporcu JUDr. M. krajskému súdu zmätočné oznámenie, ktorým oznámila odstúpenie od plnej moci a uviedla, že „Vo veci ... navrhovateľa: Ing. V. K. zast. JUDr. B. M., advokátkou...“ (zastupovala pritom odporcu) „... dňa 15. 4. 2003 som bola vymenovaná za sudcu v dôsledku čoho nemôžem navrhovateľa, ktorý mi udelil plnú moc zastupovať“. Menovaná JUDr. M. bola pritom zástupcom odporcu, nie navrhovateľky. Súd toto oznámenie nikdy neprekontroloval a nepožadoval nápravu, čím navodil absolútny právny chaos, pretože od 23. 6. 2003 bol odporcom ustanovený za právneho zástupcu iný advokát. Tak došlo k právne absurdnej situácii, že spoločnosť zastupovali dvaja právni zástupcovia - ako jeden právny zástupca JUDr. M., ktorú súd akceptoval hoci nikdy nemala ani nedoručila riadne splnomocnenie od odporcu a umožnil jej účasť na dvoch pojednávaniach (dňa 2. 4. 2001 a 9. 5. 2002) a ktorá však tým, že zmätočne „odstúpila“ od plnej moci (oznámené dňa 18. 6. 2003) a súd ju nikdy nevyzval k úprave zmätočného listu, *de iure* spoločnosť neprestala zastupovať. Ako druhý a zároveň aj paralelný právny zástupca s JUDr. M. zastupoval spoločnosť JUDr. H. od 23. 6. 2003 na základe plnej moci od odporcu z tohto dňa. Benevolentný - právne pritom

neprípustný - prístup súdu ku konaniu odporcu a jeho právnym zástupcom je dôkazom, že nestranný a nezávislý prístup súdu tu absentoval v plnej miere. Súd porušil ustanovenie § 24 OSP. (...)

Na uvedený problém (...) upozorňovala navrhovateľka vedenie súdu, ako aj ministerstvo spravodlivosti niekoľkokrát (najskôr v liste zo dňa 20. 5. 2002 označenom ako sťažnosť na prieťahy v konaní, ako aj v liste zo dňa 22. 7. 2003 označenom ako 44 Cb 82/97 - Prešetrenie vybavenia sťažnosti, ako aj v liste zo dňa 28. októbra 2003 (označenom ako Sťažnosť na prieťahy v konaní vo veci 44 Cb 82/97 a namietanie porušenia ústavného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi). Vedenie súdu vo svojej odpovedi zo dňa 2. 7. 2002 sa odmietlo daným právnym chaosom dvoch právnych zástupcov, ktorý významnou mierou prispieval k uvedeným prieťahom v konaní (...), zaoberať a argumentovalo „sudcovskou nezávislosťou“, ministerstvo spravodlivosti v liste zo dňa 1. júna 2004 uviedlo, že zdieľa rovnaký názor vedenia krajského súdu. Uvedené vyjadrenie vedenia krajského súdu a ministerstva spravodlivosti je však v prikróm rozpore s ustanovením § 14, ods. (2) Zákona č 80/1992 Zb., podľa ktorého „predseda krajského súdu dbá o dôstojnosť súdneho konania, dodržiavanie zásad sudcovskej etiky a o plynulosť konania na krajskom súde...“ (...) Listom zo dňa 8. 7. 2003 súd v rámci oznámenia termínu pojednávania opätovne vyzýva právneho zástupcu odporcu, aby sa v lehote 10 dní vyjadril k návrhu. Súd pritom už dňa 21. 10. 1997 vydal pokyn, aby sa žalovaný k návrhu vyjadril, čo žalovaný aj urobil doručením vyjadrenia k žalobe dňa 18. 12. 1997. Súd týmto konaním porušil ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku §§ 6 a 100 a jednoznačne tak vyšiel v ústrety záujmom odporcu.

V rozpore s jednoznačným konaním súdu, ktorým vychádzal v ústrety záujmom odporcu, vystupuje súd voči navrhovateľke a jej zástupcovi tak, aby spor neprimerane predlžoval a komplikoval. (...)

Na pojednávaní dňa 2. 10. 2003 súd skonštatoval, že „zástupca navrhovateľa nemá dostatočnú plnú moc“ a tento dôvod použil na odročenie pojednávania. Plná moc predložená na pojednávaní pritom vykazovala všetky potrebné znaky, o čom svedčí napríklad i to, že súd v rozpore s poučovacou povinnosťou podľa ustanovenia § 5 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov ani neidentifikoval, ktoré nedostatky plnomocenstva treba odstrániť. Okrem toho plná moc

zástupcu navrhovateľky bola už pred predmetným pojednávaním založená v spise ako jeho súčasť a súd ju na všetkých predchádzajúcich pojednávaniach akceptoval bez výhrad. Súd týmto konaním porušil ustanovenie § 119 Občianskeho súdneho poriadku, keď odročil pojednávanie bez vážneho dôvodu. (...)

Na pojednávaní dňa 23. 10. 2003 súd uložil zástupcovi odporcu, aby v lehote 8 dní doložil súdu kópiu rozhodnutia č. k. 44 Cb 91/97 Krajského súdu v Bratislave a odročil kvôli tomu pojednávanie. Kópia rozhodnutia bola pritom ako príloha č. 1 súčasťou listu zo dňa 23. októbra 2003, ktorým navrhovateľka doplnila dôkazy a ktorý krátkou cestou v deň pojednávania 23. 10. 2003 doručila súdu. Predmetné rozhodnutie nakoniec bolo súdu aj známe z jeho vlastnej činnosti, pretože bolo rozhodované na Krajskom súde v Bratislave. Súd týmto konaním porušil ustanovenie § 119 Občianskeho súdneho poriadku, pretože odročil pojednávanie bez vážneho dôvodu. (...)

Súd opätovne bez vážneho dôvodu odročil pojednávanie dňa 27. 11. 2003, a to z dôvodu, že „Súd vykoná dopyt ohľadne stavu konkurzného konania voči odporcovi“. Konkurzné konanie vedené na Krajskom súde v Bratislave pritom nemalo absolútne žiadnu súvislosť s predmetom sporu, v ktorom šlo o zrušenie uznesení valného zhromaždenia. Súd využil túto okolnosť na predĺženie sporu, čím porušil ustanovenie § 119 Občianskeho súdneho poriadku.

Navrhovateľka upozornila na uvedené okolnosti vedenie súdu vo svojej sťažnosti na prietáhy v konaní listom zo dňa 28. októbra 2003 a predsedníčka súdu vo svojom liste zo dňa 26. 1. 2004 uznala túto sťažnosť za dôvodnú. (...)

Súd odročil pojednávanie dňa 11. 12. 2003 na neurčito a využil na to vlastnú konštrukciu, keď sa snažil zmanipulovať situáciu na pojednávaní tak, aby navrhovateľka vzniesla námietku zaujatosti voči súdu. V rozpore so skutočnosťou (sčasti uvedenou aj v zápisnici z predmetného pojednávania) prijal potom uznesenie, že „... vec bude predložená na ďalší postup o námietke k zákonnému sudcovi“. V tomto konaní súd pokračoval aj naďalej, keď svojou výzvou zo dňa 15. 12. 2003 žiadal navrhovateľku o to, aby oznámila súdu, či „... vznášate námietku zaujatosti voči senátu z dôvodu, že sa nejedná o zákonný senát“. Listom zo dňa 28. decembra 2003 navrhovateľka oznámila súdu, že žiadnu námietku zaujatosti nikdy nevzniesla. Na toto neetické a nedôstojné správanie súdu upozornila sťažovateľka vedenie krajského súdu listami zo dňa 14. decembra

a 15. decembra 2003, pričom predsedníčka krajského súdu uznala vo svojom liste zo dňa 26. 1. 2004 tieto sťažnosti za dôvodné. Napriek tomu predseda senátu krajského súdu JUDr. M. M. predkladá listom zo dňa 24. 2. 2004 Najvyššiemu súdu SR spis na „... rozhodnutie o námietke zaujatosti“. Najvyšší súd SR mu listom zo dňa 15. 3. 2004 odpovedá, že spis vracia bez rozhodnutia, „... lebo podľa stanoviska navrhovateľky zo dňa 28. 12. 2003 (na l. č. 234) uvádza, že nevznikla námietka zaujatosti proti senátu, ...“

Neetické a nedôstojné správanie súdu, ako aj jeho ostatné konanie, ktorým viedol konanie v spore v prospech odporcu a v neprospech navrhovateľky, bolo predmetom Návrhu na kárne opatrenie na sudcu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 8. júna 2004, ktorý navrhovateľka adresovala ministrovi spravodlivosti. Listom zo dňa 11. 8. 2004 minister spravodlivosti oznámil navrhovateľke, že „... podal dňa 11. 8. 2004 voči JUDr. M. M. návrh na začatie disciplinárneho konania“. (...)

Ústavný súd SR vo svojom Náleze II. ÚS 234/03-26 zo dňa 24. februára 2004 skonštatoval, že v konaní vedenom pod sp. zn. 44 CB 82/97 došlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sťažovateľky a ako relevantné obdobie vo svojom náleze uviedol nekonanie súdu v období od februára 1998 do februára 2001, keď krajský súd neurobil vo veci ani jeden procesný úkon a nekonanie súdu od júna 2002 do mája 2003. (...)

Predsedníčka krajského súdu vo svojom vyjadrení pre Ústavný súd SR zo dňa 2. 2. 2004 uviedla nepravdivý údaj: „Na poslednom pojednávaní (11. 12. 2003 - pozn. aut.) vznesla navrhovateľka námietku voči konajúcemu senátu z dôvodu jeho nezákonnosti.“ Predsedníčka súdu pritom mala jednoznačnú vedomosť o tom, že sťažovateľka nikdy námietku zaujatosti nevzniesla, ale išlo iba o úmyselné obštrukcie predsedu senátu JUDr. M. smerujúce k predlžovaniu sporu. Sťažovateľka upozornila predsedníčku krajského súdu na toto neetické a nedôstojné konanie predsedu senátu listami zo dňa 14. decembra 2003 a 15. decembra 2004, pričom predsedníčka dňa 26. 1. 2004 vo svojej odpovedi na obe sťažnosti tieto sťažnosti uznala za dôvodné. Rovnako túto okolnosť, že sťažovateľka nikdy námietku zaujatosti nevzniesla, potvrdzuje i list zo dňa 28. 12. 2003, ktorým sťažovateľka reagovala na zmätočnú výzvu súdu zo dňa 15. 12. 2003. Uvedenie nepravdivého údaju zo strany predsedníčky krajského súdu malo za následok to, že ústavný súd vo svojom Náleze II. ÚS 234/03-26 na strane 8 „... toto obdobie v činnosti krajského súdu nezhodnotil ako

také, v ktorom by došlo k zbytočným prietahom v konaní a k porušeniu označených práv sťažovateľky“.

V danom spore 44 Cb 82/97 dochádzalo zo strany súdu k jednoznačnému porušovaniu viacerých zákonov, vrátane Ústavy SR v neprospech navrhovateľky a v tomto kontexte v prospech odporcu. Prispelo k tomu i správanie nadriadených zložiek - vedenia Krajského súdu v Bratislave a Ministerstva spravodlivosti SR. (...)

Na sťažnosť navrhovateľky zo dňa 22. 5. 2002 reagovalo vedenie súdu listom zo dňa 2. 7. 2002 alibisticky a s nezaujmom o vyriešenie „spochybnenia plnej moci pre JUDr. B. M.“ právnu zástupkyňu odporcu, v rozpore s § 14 ods. 2 Zákona č. 80/1992 Zb., pričom táto skutočnosť sa javí byť podstatná pri spochybňovaní spravodlivého, nestranného a nezávislého súdu. (...)

Ministerstvo spravodlivosti SR pri prešetrovaní vybavenia sťažnosti predsedníčkou Krajského súdu v Bratislave (list navrhovateľky zo dňa 22. júla 2003) síce vyzvalo zástupcu navrhovateľky listom zo dňa 27. 8. 2003 k zaslaniu splnomocnenia a k úhrade kolku v hodnote 200,- Sk, ale na žiadosť odpovedalo až po urgencii navrhovateľky zo dňa 16. 5. 2004, a to listom zo dňa 1. júna 2004, teda niekoľko mesiacov po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty. Pritom si ministerstvo predĺžilo lehotu listom zo dňa 28. 10. 2003 „... za účelom vyžiadania sťažnostného spisu a predloženia písomného stanoviska predsedníčky súdu ...“, a to bez určenia termínu a z dôvodu, ktorý dôvodom vlastne vôbec nie je, pretože vyžiadanie spisu a stanoviska musí byť bežnou súčasťou vybavovania sťažnosti. Podľa § 25 ods. (2) Zákona č. 80/1992 Zb. „Lehotu... možno predĺžiť len vtedy, ak v jej priebehu nemožno zabezpečiť podklady na riadne vybavenie sťažnosti,...“ (...)

Na sťažnosť navrhovateľky zo dňa 28. októbra 2003 odpovedalo vedenie súdu až listom zo dňa 26. 1. 2004, teda po uplynutí dvojmesačnej lehoty, pričom aj vedenie súdu rovnako ako ministerstvo uviedlo dôvod predĺženia lehoty „zabezpečenie všetkých podkladov“. Takýto dôvod je irelevantný, pretože zabezpečenie podkladov je bežnou súčasťou vybavovania sťažnosti v riadnom termíne a nie v predĺženom. Bežné vybavovanie sťažnosti by v opačnom prípade stratilo svoj obsah. (...)

Na sťažnosti navrhovateľky zo dňa 14. decembra a 15. decembra 2003 síce vedenie súdu odpovedalo v zákonnej lehote 26. 1. 2004, ale napriek tomu, že uznalo všetky tri uvedené sťažnosti za dôvodné, neurobilo žiadne kroky, ktorými by zabránilo protiprávnemu

konaniu predsedu senátu (§ 14 ods. 2 Zákona č. 80/1998 Zb.). (...)

Navyše vedenie súdu poskytlo ústavnému súdu nepravdivý údaj, čo viedlo k tomu, že ústavný súd nesprávne posúdil konanie súdu v relevantnom období a označil ho za obdobie bez prieťahov v konaní. (...)

Navrhovateľka v liste zo dňa 8. júna 2004 označenom ako Návrh na kárne opatrenie na sudcu Krajského súdu v Bratislave upozornila ministerstvo spravodlivosti, že vedenie Krajského súdu v Bratislave nezabezpečilo pri predkladaní spisu Ústavnému súdu SR vo veci namietania prieťahov v konaní kompletný spis a v spise chýbali niektoré dokumenty, ktoré mali zásadný význam pre posúdenie, či došlo alebo nedošlo k prieťahom v konaní zo strany krajského súdu (v spise sa napríklad nenachádzala sťažnosť zo dňa 14. a 15. decembra 2003, urgencia zo dňa 9. 12. 2003 od pracovníčky vybavujúcej sťažnosť na prieťahy smerujúcu na JUDr. M., vyjadrenie z 15. 12. 2003 od predsedu senátu JUDr. M. na sťažnosť na prieťahy v konaní, odpoveď predsedníčky Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. 1. 2004 na sťažnosti navrhovateľky zo dňa 28. 10. 2003, 14. 12. a 15. 12. 2003, v spise ďalej chýba akýkoľvek záznam o tom, kedy bol spis zaslaný Ústavnému súdu a kedy sa vrátil späť na krajský súd).

Ministerstvo napriek týmto okolnostiam, ako i ďalšiemu upozorneniu, že predsedníčka krajského súdu poskytla ústavnému súdu nepravdivé údaje o námietke zaujatosti, uviedlo vo svojom stanovisku zo dňa 11. 8. 2004, že konanie predsedníčky súdu JUDr. Š. nepovažuje za dôvodné pre vyvodenie disciplinárnych dôsledkov. Ako závažnú okolnosť vo vzťahu k predsedníčke krajského súdu možno uviesť i tú skutočnosť, že nepodala žiadny návrh na disciplinárne konanie voči predsedovi senátu JUDr. M., hoci vedela o jeho protiprávnom konaní a sťažnosti navrhovateľky v tejto veci uznala za dôvodné. Podľa § 16 Zákona č. 80/1998 „Ak orgán štátnej správy súdov zistí, že sudca porušil povinnosti uložené mu právnymi predpismi, ktoré mali za následok prieťahy v konaní alebo porušenie zásad dôstojnosti súdneho konania alebo sudcovskej etiky, postupuje podľa osobitného zákona. (Zákon č. 412/1991 Zb. o kárnej zodpovednosti sudcov).“ Minister spravodlivosti pritom konanie sudcu JUDr. M. uznal listom zo dňa 11. 8. 2004 za také, ktoré by malo byť disciplinárne riešené. (...)

Listom zo dňa 28. októbra 2003 označený ako „Sťažnosť na prieťahy v konaní vo veci 44 Cb 82/97 a namietanie porušenia ústavného práva nebyť odňatý zákonnému

sudcovi“ navrhovateľka namietla i porušenie ústavného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi. Listom zo dňa 26. 1. 2004 predsedníčka Krajského súdu v Bratislave uviedla, že „Čo sa týka námietky porušenia ústavného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi, táto bude predmetom konania a rozhodovania na Najvyššom súde Slovenskej republiky, pričom o jeho výsledku budete prostredníctvom tunajšieho súdu písomne upovedomená“. Uvedenú sťažnosť vo veci namietania porušenia ústavného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi nikdy predsedníčka súdu nepostúpila na Najvyšší súd SR. Listom zo dňa 1. septembra 2004 žiadala sťažovateľka predsedu Krajského súdu v Bratislave o informáciu, z akého dôvodu súd nepostúpil jej sťažnosť na porušenie ústavného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi na rozhodovanie Najvyššiemu súdu SR a kedy bude táto sťažnosť Najvyššiemu súdu SR predložená. Predseda krajského súdu zmätočným listom zo dňa 24. 9. 2004 sťažovateľke oznámil, že „... dňa 2. 9. 2004 ... vec bola predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o námietke zaujatosti“. Listom zo dňa 3. októbra 2004 navrhovateľka urgovala predsedu súdu vo veci predloženia jej sťažnosti na porušenie ústavného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi Najvyššiemu súdu SR a oznamuje, že námietku zaujatosti nikdy nevzniesla. Predseda krajského súdu listom zo dňa 12. 10. 2004 označenom ako „Sťažnosť na postup konajúceho sudcu“ opäť zmätočne odpovedá vo veci urgencie predloženia sťažnosti na porušenie ústavného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi. Z kontextu listov predsedu súdu je logické, že námietku porušenia ústavného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi Krajský súd v Bratislave nepredložil Najvyššiemu súdu SR do dnešných dní, čím vedenie súdu porušilo svoje zákonné povinnosti § 14 ods. 2 c) Zákona č. 80/1992 Zb.»

2. 2. Sťažovateľka o namietanom porušení „základného ústavného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi“ uviedla nasledovné:

«V konaní pod sp. zn. 44 Cb 82/97 došlo ku zmene zákonného sudcu. Vo veci najskôr začala konať JUDr. P. (celý senát sťažovateľke nie je známy), ktorá sa vzdala funkcie sudcu pravdepodobne v mesiaci január 1998.

Podľa vyjadrenia predsedníčky Krajského súdu v Bratislave zo dňa 2. 7. 2002, ktorým reaguje na sťažnosť o prieťahoch v konaní, „dňa 4. 2. 1998 úpravou sudkyne bol spis daný do poradia, nakoľko v tom čase bol na Krajskom súde v Bratislave veľmi vysoký

nápad vecí a veľmi vysoký stav nevybavených vecí v obchodnej agende“. Ďalej predsedníčka v predmetnom liste uviedla, že „Rozvrhom práce pre tunajší súd na rok 2001 vec bola pridelená do senátu JUDr. H. H.“. Vedenie Krajského súdu v Bratislave teda v januári 1998 odňalo vec sťažovateľky pôvodnému senátu pod vedením JUDr. P. a od doby odchodu JUDr. P. z Krajského súdu v Bratislave (pravdepodobne január 1998) do januára roku 2001 spis vôbec nepridelilo zákonnému sudcovi. Vedenie súdu týmto flagrantne porušilo právo sťažovateľky nebyť odňatý zákonnému sudcovi a navyše jej na tri roky (od januára 1998 do januára 2001) odňalo právo na pridelenie veci zákonnému sudcovi.

Po odchode na Najvyšší súd SR JUDr. H., ktorá bola predsedníčkou senátu a ktorej senátu (členky senátu JUDr. S., JUDr. K.) bol spis pridelený rozvrhom práce na rok 2001, vedenie súdu prideleno vec novému senátu v zložení: JUDr. M. (predseda), JUDr. Š., JUDr. S. Pridelením veci novému senátu v inom zložení, ako pracoval predchádzajúci senát JUDr. H., bolo porušené právo sťažovateľky nebyť odňatý zákonnému sudcovi. Krajský súd v Bratislave mal postupovať tak, že mal doplniť pôvodný senát, ktorý konal pod vedením JUDr. H., novým predsedom (členom) senátu.

Porušenie práva sťažovateľky na zákonného sudcu možno odôvodniť skutočnosťou, že vo vzťahu ku konkrétnej osobe ako „personálnemu substrátu“ práva na zákonného sudcu dôležitým kritériom je kritérium času pridelenia veci. Do pridelenia veci ktorákoľvek fyzická osoba, ktorá „splňa zákonom určené predpoklady na výkon funkcie sudcu, bola natrvalo alebo dočasne pridelená na výkon funkcie k určitému súdu, jej funkcia nezanikla a bola určená v súlade s rozvrhom práce súdu“, je zákonným sudcom. Po pridelení veci sa stav mení. Zákonným sudcom sa stáva sudca, ktorému bola vec pridelená na rozhodnutie. Odňať pridelenú vec jednému sudcovi a prideliť ju inému sudcovi nemožno bez právne relevantnej príčiny. Zmene v osobe sudcu musí predchádzať splnenie zákonom určených podmienok pre odňatie veci. Typickým príkladom môže byť vylúčenie sudcu podľa § 14 až 17 Občianskeho súdneho poriadku. Iná výmena sudcu nepredstavuje zmenu v osobe, ktorá je v súlade so zákonom. Má povahu porušenia základného práva „nebyť odňatý zákonnému sudcovi“.

Ak „zákonným sudcom“ v súlade s úpravou § 36 b) ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku je senát krajského súdu, potom „zákonným sudcom“ je celý senát pozostávajúci z osôb, ktoré boli jeho členmi v čase pridelenia veci bez ohľadu na to, či ide o sudcov alebo

prísediacich. Personálne zmeny predstavujú negatívny jav, lebo znalosť pojednávanej veci sudcom, ktorý o nej má rozhodnúť, je nevyhnutným predpokladom súdneho rozhodovania o sporoch. Dokonca aj vtedy, ak sa sudcova znalosť veci bude predpokladať na základe odôvodnenia, že neprítomnosť na pojednávaní nie je významná, lebo sudca sa môže s vecou oboznámiť zo spisu, ani v takom prípade jej nemožno pripísať rovnakú hodnotu, akú má taká sudcova znalosť veci, ktorú sudca získa v bezprostrednom osobnom kontakte s účastníkmi konania a ďalšími osobami (svedkovia, znalci) na ústnom pojednávaní. Preto aj zmeny v zložení senátu možno vykonať, iba ak nastanú zákonom určené dôvody. Iný postup orgánov súdnej moci nemožno označiť za súladný s ustanovením čl. 2 ods. (2) Ústavy SR, lebo Občiansky súdny poriadok ani iný zákon Slovenskej republiky nepriznáva súdu, jeho senátom, predsedom senátov ani sudcom právo rozhodnúť o zmene zložení senátu počas začatého súdneho konania.

Navrhovateľka listom zo dňa 28. októbra 2004 adresovanom predsedníčke Krajského súdu v Bratislave namietala porušenie ústavného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi, vedenie súdu však namietanie porušenia tohto ústavného práva nikdy nepostúpilo Najvyššiemu súdu SR, ktorý bol povinný o ňom rozhodnúť. (...)»

2. 3. Sťažovateľka o namietanom porušení „ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ uviedla nasledovné:

«Ústavný súd SR vo svojom Náleze II. ÚS 234/03-26 zo dňa 24. februára 2004 skonštatoval, že v konaní vedenom pod sp. zn. 44 CB 82/97 došlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sťažovateľky a ako relevantné obdobie vo svojom náleze uviedol nekonanie súdu v období od februára 1998 do februára 2001, keď krajský súd neurobil vo veci ani jeden procesný úkon a nekonanie súdu od júna 2002 do mája 2003.

Nezákonným konaním predsedníčky krajského súdu (...), ktorá uviedla ústavnému súdu nepravdivé informácie a nepredložila v spise dokumenty, ktorých obsah bol významný, ústavný súd nemohol relevantne posúdiť konanie súdu po máji 2003 ako také, ktoré vykazuje znaky zbytočných prietáhov v konaní. Pritom samotný ústavný súd pri posudzovaní obdobia po máji 2003 v spomínanom Náleze ÚS 234/03-26 na str. 8 uviedol, že „V ďalšom období od 26. júna 2003 do decembra 2003 nariadil krajský súd síce päť pojednávaní

(26. júna, 2. októbra, 23. októbra, 17. novembra a 11. decembra 2003), avšak všetky boli odročené (pre neúčast' odporcu, nedostatočnú plnú moc odporcu)“.

Ani po rozhodnutí Ústavného súdu SR vo veci zbytočných priet'ahov v tomto konaní krajský súd nekonal bez zbytočných priet'ahov. Od pojednávania dňa 11. 12. 2003, kedy predseda senátu účelovo a úmyselne zmanipuloval „námietku zaujatosti“ a odročil z tohto dôvodu pojednávanie na neurčito, vytyčil súd ďalšie pojednávanie až na 2. 9. 2004. Počas celého tohto obdobia súd nevykonal jediný úkon, ktorý by smeroval k rozhodnutiu vo veci. Tak, ako už uviedol vo svojom náleze ústavný súd, ide o právne a fakticky jednoduchý spor a bolo povinnosťou súdu rozhodnúť ho na prvom pojednávaní. Súd tak neurobil ani po siedmich rokoch. Vychádzajúc z doteraz uvedených faktov je nespochybniteľná domnienka, že senát JUDr. M. sa vykonštruovanými procesnými obštrukciami a porušovaním procesných ustanovení OSP vyhýbal rozhodnutiu vo veci a vyčkával v súlade so záujmami odporcu na jeho zánik, čo sa mu aj úspešne podarilo.

Na pojednávaní dňa 2. 9. 2009 (správne 2. 9. 2004, pozn.) súd konanie zastavil, pretože odporca zanikol dňa 4. 5. 2004 dobrovoľným výmazom.

V tejto súvislosti si dovoľujem uviesť argument, že pri súčasnom stave „personálneho substrátu“ na súdoch Slovenskej republiky Ústavný súd SR - pri všetkej úcte - nedokáže zabrániť porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov nariadením povinnosti súdu konať vo veci bez zbytočných priet'ahov a je zrejmé, že aj Európsky súd bude musieť prehodnotiť svoje stanovisko k inštitútu ústavnej sťažnosti na základe ústavného zákona č. 90/2001 Zb. Aj z konania súdu v predmetnom spore sa dá vyvodiť, že slovenský právny poriadok nemá účinný prostriedok nápravy preventívneho charakteru. Je totiž na ľubovôli sudcu, či bude rozhodnutie ústavného súdu rešpektovať alebo nie.»

2. 4. Sťažovateľka o namietanom porušení „práva na rovnakú zákonnú ochranu jej majetku“ uviedla nasledovné:

„Úlohou súdu bolo na základe Spoločenskej zmluvy spoločnosti a Obchodného zákonníka posúdiť zákonnosť uznesení zakotvených v notárskej zápisnici z valného zhromaždenia.

Spor vedený pod č. k. 44 Cb 82/97 na Krajskom súde v Bratislave bol Návrhom na zrušenie uznesení valného zhromaždenia. Bol to spor svojím právnym obsahom jednoduchý, pretože uznesenia valného zhromaždenia mali podobu notárskej zápisnice, ktorej obsah ani jedna strana sporu nespochybnila. Úlohou súdu bolo na základe Spoločenskej zmluvy spoločnosti a Obchodného zákonníka posúdiť zákonnosť uznesení zakotvených v notárskej zápisnici z valného zhromaždenia.

Ako je zrejmé z uvedených okolností (...), súd, ktorý viedol konanie vo veci sťažovateľky, viedol toto konanie tak, že nedodržiavaním rôznych zákonných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, Ústavy SR, Zákona o sudcoch, Zákona o kárnej zodpovednosti sudcov jednoznačne poškodzoval práva navrhovateľky a vychádzal tým v ústrety záujmom odporcu. Z doteraz uvedených okolností, ale najmä s ohľadom na skutočnosť, že jednoduchý spor nebol uzavretý rozhodnutím vo veci ani na prvostupňovom súde, a po siedmich rokoch od podania návrhu bolo konanie zastavené z dôvodu zániku odporcu, došlo zo strany súdu k flagrantlymu porušeniu ústavného práva na rovnakú zákonnú ochranu majetku sťažovateľky.

Je nespochybniteľné, že navrhovateľka bola v rozhodnom čase, t. j. v čase od podania žaloby do doby zániku odporcu spoločníkom obchodnej spoločnosti odporcu. Podaním žaloby v spore na Krajskom súde v Bratislave č. k. 44 Cb 82/97 o vyslovenie neplatnosti uznesení valného zhromaždenia sa domáhala ochrany vlastníckeho práva a účinkov s ním spojených v rozsahu prislúchajúcom jej podielovému právu zakotvenému v príslušných ustanoveniach obchodného zákonníka (...), ako aj Spoločenskej zmluvy odporcu (...) a ktoré jej bolo na predmetnom valnom zhromaždení odopreté. Zároveň sa prijatými uzneseniami valného zhromaždenia vytvoril právny rámec pre spoločníkov a konateľov, ktorí sa na prijatí sporných uznesení podieľali a ktorí následne previedli celé obchodné imanie odporcu - spoločnosti F., s. r. o., V. - na novozaloženú spoločnosť F., a. s., V., avšak bez vedomia a účasti sťažovateľky. Uvedená argumentácia je dokladovateľná listom sťažovateľky zo dňa 22. 10. 1997, odpoveďou konateľov odporcu zo dňa 3. 11. 1997, žiadosťou konateľov o prevod licencie z odporcu na novú spoločnosť, ako aj celým radom ďalších zdokladovateľných protiprávných aktov, ktoré však prekračujú rámec tohto podania.

Vo februári 2003 prijal Krajský súd v Bratislave návrh na konkurz na odporcu (návrh podala spoločnosť personálne totožná so spoločníkmi F., s. r. o. s výnimkou sťažovateľky), ktorý bol v novembri 2003 zamietnutý pre nedostatok majetku, čo následne viedlo k výmazu spoločnosti F., s. r. o. z obchodného registra, pričom F. (...) je dnes najväčšou distribučnou spoločnosťou na trhu (...) na Slovensku s konsolidovaným obratom v roku 2003, ktorý je 11,4 miliardy Sk.

Je tiež preukázateľný a v ostatných častiach tejto sťažnosti zdokladovaný procesný postup súdu, ktorým boli porušené základné práva sťažovateľky upravené v článkoch 46 a 48 Ústavy SR. Tým boli splnené podmienky Ústavného súdu SR na konanie vo veci ochrany vlastníckeho práva v zmysle čl. 20 Ústavy SR a čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru.“

2. 5. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Právo Ing. V. K. na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde priznané čl. 46 ods. (1) Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na spravodlivé prejednanie veci nezávislým a nestranným súdom priznané čl. 6 ods. (1) Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 36 ods. (1) Listiny základných práv a slobôd v konaní pred Krajským súdom v Bratislave vo veci 44 Cb 82/97 porušené bolo .

2. Právo Ing. V. K. nebyť odňatý zákonnému sudcovi priznané čl. 48 ods. (1) Ústavy Slovenskej republiky v konaní pred Krajským súdom v Bratislave vo veci 44 Cb 82/97 porušené bolo.

3. Právo Ing. V. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov priznané čl. 48 ods. (2) Ústavy Slovenskej republiky v konaní pred Krajským súdom v Bratislave vo veci 44 Cb 82/97 porušené opätovne bolo.

4. Právo Ing. V. K. na zákonnú ochranu jej majetku priznanú čl. 20 ods. (1) Ústavy Slovenskej republiky v konaní pred Krajským súdom v Bratislave vo veci 44 Cb 82/97 porušené bolo.

5. Ing. V. K. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 2 500 000,- Sk (slovom dva milióny päťstotisíc slovenských korún), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

2. 6. Priznanie primeraného finančného zadostučinenia sťažovateľka odôvodnila nasledovne:

V dôsledku nekonania súdu, ako aj v dôsledku takého konania súdu, ktorým boli porušené viaceré ústavné práva sťažovateľky, sťažovateľka trpí dnes pocitmi úzkosti a depresie. Sedem rokov márneho konania sťažovateľky, ktoré boli vyplnené neustálym sa sťažovaním na nezákonné prehmaty nielen súdu, ale aj vedenia súdu, či dokonca Ministerstva spravodlivosti SR, ktoré ako štátne orgány sú oprávnené konať len v zmysle Ústavy SR a platných zákonov a mali by byť garantom ich dodržiavania, sa zákonite muselo odraziť na duševnej pohode sťažovateľky.

V dôsledku márnej snahy a úsilia, ktoré vyústili do „vzduchoprázdneho“ zastavenia konania a tým následne k strate majetku a práva na jeho užívanie, sa menovanej zmocnili silné pocity bezmocnosti, nespravodlivosti, beztretnosti za porušovanie zákonov a Ústavy SR a beznádeje v dosiahnutie čo i len náznaku spravodlivosti.

Dôsledkom uvedených skutočností je to, že sťažovateľka bola nútená pred dvomi rokmi vyhľadať odbornú psychologickú pomoc, aby prekonala silné pocity frustrácií a bezmocnosti, pričom len priame náklady na túto pomoc dosahujú mesačne 4 000,- Sk. Sťažovateľka je rozvedená a matka dvoch maloletých detí, z ktorých jedno má sedem a druhé sedem rokov. Tým, že bola a je nútená neustále atakovať štátne orgány, ktoré konajú v rozpore so zákonmi Slovenskej republiky a brániť sa proti ich svojvôli, jej rodinný život a život jej detí silne utrpel. Sťažovateľka preto oceňuje čiastkou 2,5 milióna (slovom dva milióny päťstotisíc) slovenských korún primerané finančné zadostučinenie za utrpenú nemajetkovú ujmu. (...)»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva

alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (...)

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom (...), ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch (...).

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. (...)

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. (...)

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. (...)

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Z petitu sťažnosti vyplýva, že jej predmetom je namietané porušenie základných práv sťažovateľky na súdnu ochranu a na prerokovanie veci *na nestrannom a nezávislom súde a práva na spravodlivé prejednanie veci nestranným a nezávislým súdom, zaručených v čl. 46 ods. 1 ústavy, v čl. 36 ods. 1 listiny a v čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi* zaručeného v čl. 48 ods. 1 ústavy, *práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov* zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a *práva na zákonnú ochranu jej majetku* zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 44 Cb 82/97.

1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a základného práva vlastníť a pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy

Z citovaného čl. 127 ústavy vyplýva, že ústava rozdeľuje ústavnú ochranu základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne

zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Uznesenie krajského súdu č. k. 44 Cb 82/97-280 z 2. septembra 2004 o zastavení napadnutého konania, ktoré sťažovateľka - kvalifikovane zastúpená advokátom - touto ústavnou sťažnosťou ani nenapadla (pozri citovaný petit ústavnej sťažnosti), obsahuje nasledovné poučenie: *„Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde, písomne dvojmo. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 250 OSP).“*

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka mala podľa § 201 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku na ochranu svojich základných práv označených v tejto časti uznesenia, účinné a dostupné právne prostriedky nápravy, ktoré však nevyčerpala, preto bolo potrebné jej sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre neprípustnosť podľa 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde

2. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy

Pokiaľ ide o napadnuté konanie Krajského súdu v Bratislave, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 44 Cb 82/97 už hodnotil za obdobie od podania žalobného návrhu 30. septembra 1997 do vydania nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 234/03-26 z 20. marca 2003, v ktorom ústavný súd vyslovil porušenie práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a zároveň jej priznal aj primerané finančné zadosťučinenie. Z tohto dôvodu v danom prípade by predmetom preskúmania ústavným súdom z tohto aspektu mohlo byť obdobie od 20. marca 2004 do nadobudnutia právoplatnosti uznesenia krajského súdu č. k. 44 Cb 82/97-280 dňa 20. októbra 2004, ktorým bolo napadnuté konanie zastavené.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Tento účel spravidla nie je možné dosiahnuť po právoplatnom skončení napadnutého konania. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Z podania sťažovateľky, z pripojených listín a zo zistenia ústavného súdu vyplynulo, že napadnuté konanie krajského súdu bolo právoplatne skončené 20. októbra 2004, napriek tomu sťažovateľka sa na ústavný súd obrátila so svojou sťažnosťou až podaním doručeným ústavnému súdu 6. decembra 2004, t. j. v čase, keď porušenie označeného práva na krajskom súde už netrvalo a keď konanie o jej sťažnosti pred ústavným súdom nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a pretože sťažovateľka sa v predmetnej veci domáhala ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v čase, keď v označenom konaní namietané porušenie práva už netrvalo, v danom prípade pripadalo do úvahy odmietnutie predmetnej ústavnej sťažnosti aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. januára 2006